

Keszthely város Helyi Választási Bizottsága
8360 Keszthely, Fő tér 1.

KIVONAT
Keszthely város Helyi Választási Bizottsága
2019. augusztus 5-ei ülésének jegyzőkönyvéből

8/2019. (VIII. 05.) számú Helyi Választási Bizottsági határozat

Keszthely város Helyi Választási Bizottsága a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 41.§ (1) bekezdése alapján a **Kisvárosunkért Érdekvédelmi Egyesület** (8360 Keszthely, Béry Balogh Ádám u. 1. II/4.) által helyi népszavazásra javasolt

„Akarja-e Ön, hogy Keszthely város közigazgatási területén a Csóka-Kő patak Balatoni torkolatától a tóparton északi irányban 1200 - 1700 méter között távolságon belül Keszthely Város Önkormányzata fürdőzésre ingyenesen használható, legalább 150 méter hosszú Balaton-parti szabadstrand szakaszt létesítsen?” kérdés

hitelesítését elutasítja.

A Helyi Választási Bizottság elrendeli ezen határozat 2019. augusztus 6. napján Keszthely város hivatalos honlapján (www.keszthely.hu) az Önkormányzat/Választási iroda/Helyi Választási Bizottság rovatban, valamint a Keszthelyi Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján történő közzétételét.

A határozat ellen a Zalaegerszegi Törvényszékhez (8900 Zalaegerszeg, Várkör 2.) címezve felülvizsgálati kérelmet lehet benyújtani a HVB-nél (8360 Keszthely, Fő tér 1.). A kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az jelen határozat közzétételét követő 15 napon belül, azaz legkésőbb 2019. augusztus 21. napján 16.00 óráig megérkezzen a HVB részére.

INDOKOLÁS

A Kisvárosunkért Érdekvédelmi Egyesület (8360 Keszthely, Béry B. Ádám u. 1. II/4.) képviselőjében Dr. Weller-Jakus Tamás elnök (továbbiakban: Szervező) 2019. július 11. napján személyesen helyi népszavazást kezdeményező kérelmet és egy aláírásgyűjtő ívet nyújtott be Dr. Gyarmati Balázs, a Helyi Választási Bizottság elnöke részére hitelesítés céljából.

A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 35. § (1) bekezdése alapján *„Helyi népszavazás kitűzésére irányuló választópolgári kezdeményezést*

- a) olyan magánszemély, aki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választó lehet,*
- b) párt,*
- c) egyéb egyesület a létesítő okiratában meghatározott céllal összefüggő kérdésben szervezhet.”*

Az Nsztv. 36. § (1) bekezdése kimondja, hogy „A szervezőnek a helyi népszavazásra javasolt kérdést az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán az aláírásgyűjtés megkezdése előtt - a kérdés hitelesítése céljából - be kell nyújtania a helyi választási bizottsághoz.”

„(4) Az egyéb egyesület a létesítő okiratát is csatolja a kérdés benyújtásakor. A helyi választási iroda a párt és az egyéb egyesület létezését és adatainak hitelességét a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában ellenőrzi.”

Az Nsztv. 40. § (1) bekezdése szerint, „ha a kezdeményezés a helyi népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nyilvánvalóan ellentétes, vagy nem felel meg a 35. §-ban, a 36. §-ban és a 38. § (1) és (2) bekezdésében foglalt feltételeknek, továbbá ha az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a jogszabályi feltételeknek, a helyi választási iroda vezetője a kérdést a benyújtásától számított öt napon belül határozattal elutasítja, és a kérdést nem terjeszti a helyi választási bizottság elé.”

A Keszthelyi Helyi Választási Iroda vezetője az Nsztv. 40. § (1) bekezdésében rögzített hatáskörében eljárva a kezdeményezés előzetes formai és tartalmi vizsgálatát fentiek alapján elvégezte és az 1/136-17/2019. számú határozatában megállapította, hogy a szervező nem az egyéb egyesületek számára kötelező mellékletként előírt létesítő okiratát csatolta, hanem a Zalaegerszegi Törvényszék Pk.60055/2013/4. számú végzését a „Keszthelyért” Érdekvédelmi Egyesület nyilvántartásba vételéről. Figyelemmel arra, hogy a népszavazás kezdeményezője a Kisvárosunkért Érdekvédelmi Egyesület, a szervező létezése és adatai hitelességének civil szervezetek nyilvántartásában történő ellenőrzése céljából a HVI vezető kérte a jelenleg használt elnevezést tartalmazó alapszabály benyújtását. Fentiekre tekintettel a HVI vezető a kérdés hitelesítését elutasította, és azt nem terjesztette a Helyi Választási Bizottság elé.

Az Nsztv. 40. § (2) bekezdése alapján „a helyi választási iroda vezetőjének határozata ellen jogorvoslatnak nincs helye, de a szervező a kérdést ismételten benyújthatja. Az ismételten benyújtott kérdést a helyi választási bizottság napirendjére kell tűzni”.

Az Egyesület a helyi népszavazásra vonatkozó kezdeményezést 2019. július 17. napján ismételten benyújtotta a Keszthelyi Helyi Választási Bizottság részére.

Az Nsztv. 41. § (1)-(2) bekezdései szerint „a helyi választási bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtásától számított harminc napon belül dönt. A helyi választási bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az e törvényben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel. A szervező által benyújtott kérdés csak abban az esetben hitelesíthető, ha az aláírásgyűjtő ív is megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak.”

Az Nsztv. 35. § (1) bekezdés c) pontja szerint helyi népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezést egyéb egyesület a létesítő okiratában meghatározott céllal összefüggő kérdésben szervezhet. A Nsztv. 36. § (4) bekezdésének megfelelően a Szervező az ismételt benyújtás alkalmával az alapszabályát is csatolta a kezdeményezéshez.

A HVB megállapította, hogy az Egyesület létesítő okiratában az egyesület céljai között szerepel „a Balatoni vízpart és a víz élővilágának figyelemmel kísérése, a Balaton-part strandolás célú zavartalan használatának biztosítása körében érdekképviselet az itt élő és üdülő népessége számára, a szükséges védőterületek és védőtávolságok megtartásának figyelemmel kísérése. Törekvés a közösség jogának szabad strandhasználatra, törvény adta lehetőséggel élve a fürdőhely üzemeltetésre.”

Az Nsztv 32. § (1)-(2) bekezdései szerint „a helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást rendelhet el a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben. Nem lehet helyi népszavazást tartani a költségvetésről és a zárszámadásról, a helyi adókról, a képviselő-testület hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdéssről, a képviselő-testület feloszlásának a kimondásáról”.

A Helyi Választási Bizottság megállapította, hogy a képviselő-testület rendeletalkotási lehetősége tárgyban korlátozott.

A feltett kérdés tárgya nem ütközik a népszavazásból kizárt tárgyak körébe, ugyanakkor a rendeletalkotásra magasabb szintű jogszabályok – Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (továbbiakban: OTrT), a balatoni vízpart-rehabilitációs szabályozás követelményeiről a 283/2002. (XII. 21.) Korm. rendelet (továbbiakban: kormányrendelet), valamint a Keszthely vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 18/2004. (IX. 11.) TNM rendelet (továbbiakban: TNM rendelet) – által meghatározott keretek között kerülhet sor.

Az OTrT. 4. §-ában meghatározott értelmező rendelkezés alapján „strand: a Balaton vízparti területeire vonatkozólag az ingatlan-nyilvántartásban strandként vagy strandfürdőként bejegyzett, vagy a településrendezési eszközben vagy jogszabályban strandterületként kijelölt terület, vagy strandként engedélyezett és üzemeltetett terület, valamint jogszabályban természetes fürdőhelyként meghatározott terület.”

Az OTrT 70. § (1) – (3) bekezdései alapján „(1) A Balaton vízparti területei területfelhasználásának meghatározása során a környezet-, táj- és természetvédelmi érdekeket, valamint a turizmus és az idegenforgalom további fejlesztését biztosító területfelhasználást össze kell hangolni a Balaton mindenki számára történő elérhetőségét biztosító közérdekkel.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak érvényesülése érdekében a Balaton vízparti területeinek közcélú területfelhasználása tárgyában e törvény felhatalmazása alapján kiadott miniszteri rendelet tartalmazza legalább

a) a strandok, kempingek, zöldterületek és kikötők területének, ...

f) a strandolásra alkalmas és hajók kikötésére felhasználható partszakaszok, ... lehatárolását.

(3) A településrendezési eszközöket az e törvény felhatalmazása alapján kiadott 48. § (2) bekezdése szerinti kormányrendelettel, a 48. § (4) bekezdés szerinti miniszteri rendelettel, továbbá a (2) bekezdés szerinti miniszteri rendelettel összhangban kell elkészíteni vagy módosítani.”

A kormányrendelet 5. § (1) bekezdése értelmében „strandrendeltetés csak olyan ingatlanon jelölhető ki vagy bővíthető, amelyhez kapcsolódóan a vízpart-rehabilitációs tanulmányterv strandolásra alkalmas partszakaszt jelöl”. A (2) bekezdés kimondja, hogy „a természetes partszakaszokat meg kell őrizni, és a vízpart-rehabilitációs tanulmánytervben, illetve a partvonal-szabályozási teremben, valamint a települések szabályozási tervében jelölni kell.”

Fenti jogszabályokban kapott felhatalmazás alapján kiadott Keszthely vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 18/2004. (IX. 11.) TNM rendelet tartalmazza Keszthely Város közigazgatási területén a strandolásra alkalmas partszakaszokat.

A Szervező által népszavazásra benyújtott kérdésben „a Csóka-Kő patak Balatoni torkolatától északi irányban 1200-1700 méter között távolságon belül, 150 méter hosszú strandolásra alkalmas partszakasz” megjelöléssel meghatározott területen ugyanakkor a TNM rendelet „Keszthely 5/3. szabályozási tervlap” térképi szabályozása „kikötő” megjelölésén kívül, nem tartalmaz sem „strand”, sem pedig „strandolásra alkalmas partszakasz” megjelölést.

Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete hivatkozott jogszabályi keretek között, azok rendelkezéseire figyelemmel alkotta meg Keszthely Közigazgatási Területének Helyi Építési Szabályzatáról szóló 32/2009. (X. 15.) önkormányzati rendeletét, melynek módosítására is csak a magasabb szintű jogszabályokkal összhangban kerülhet sor.

A népszavazásra benyújtott kérdésben meghatározott területen, a Csóka-Kő patak Balatoni torkolatától északi irányban 1200-1700 méter között távolságon belül, 150 méter hosszú strandolásra alkalmas partszakasz kijelölésére magasabb szintű jogszabály alapján az önkormányzatnak nincs lehetősége, mivel azt magasabb szintű jogszabály attól eltérő módon határozza meg.

Magyarország Alaptörvényének 32. cikk (3) bekezdése értelmében *„Az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.”*

Érvényes és eredményes népszavazás esetén a képviselő-testület hatáskörébe tartozó, a tárgyat szabályozó önkormányzati rendelet módosítása jogszabálysértő helyzetet eredményezne. A módosítással nem érvényesülnének a szabályozási tárgyra irányadó, a rendeletalkotás során megtartandó törvényi, kormányrendeleti, valamint TNM rendeleti előírások.

A Kúria számos határozatában [Knk.IV.38.142/2015/7.; Knk.VII.37.306/2017/2.; Knk.VII.37.644/2017/2.] kimondta, hogy a helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben rendelhet el.

A Helyi Választási Bizottság megállapította, hogy a hitelesítésre feltett kérdésben megjelölt ún. „szabadstrand létesítés” előfeltétele Keszthely Közigazgatási Területének Helyi Építési Szabályzatáról szóló önkormányzati rendelet módosítása, így a hitelesítésre feltett kérdés formai értelemben a helyi önkormányzati rendelet módosítására irányul, mely a képviselő-testület hatásköre, ugyanakkor a fent hivatkozott jogszabályi előírásokból következően az építési szabályzat nem szakadhat el a törvényi rendelkezésektől, magasabb rendű jogszabályoktól. Az esetlegesen eredményes népszavazás nyomán bekövetkező jogalkotási kötelezettség magasabb szintű jogszabályok módosítására is tartozhat.

Az építési szabályzat megalkotására, módosítására való jogosultság a tárgykört érintő törvény, valamint kormányrendelet és TNM rendelet által erősen behatárolt jogosultság, s Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete e tárgyban meglévő rendeletalkotási jogát speciális törvényi szabályok korlátozzák.

A Helyi Választási Bizottság megítélése szerint a képviselő-testület jogsértést követne el azzal, hogy ha a magasabb szintű jogszabályokban foglalt előírások mellőzésével módosítaná a helyi építési szabályzatot és a szabályozásban a hivatkozott területen „strandolásra alkalmas partszakasz” területfelhasználást határozná meg, figyelemmel arra, hogy adott tárgykör nem a képviselő-testület, hanem az arra illetékes miniszter feladat- és hatáskörébe tartozik.

A Helyi Választási Bizottság rögzítette, hogy a hitelesítésre benyújtott kérdéssel kapcsolatban, annak képviselő-testületi hatáskörbe tartozását illetően – figyelemmel a jogalkotói hatáskör hiányának megállapítására – a továbbiakban nem vizsgálta egyéb, a szabadstrand létesítésével kapcsolatban a kérdéssel érintett terület tulajdonviszonyaiból adódóan felmerülő akadályokat.

Az Nsztv. 39. § (1) bekezdése értelmében *„a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles. A helyi népszavazásra javasolt kérdés nem tartalmazhat szeméremsértő vagy más módon megbotránkozató kifejezést.”*

A helyi népszavazás alkotmányos rendeltetése, hogy a választópolgárok a települést érintő legfontosabb és egyúttal a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyekben közvetlenül hozzanak döntést, mely az Nsztv. 60. § (2) bekezdése értelmében – amennyiben a népszavazás érvényes és eredményes – a képviselő-testületre a helyi népszavazás napjától – ha a helyi népszavazás rendeletalkotási kötelezettséget keletkeztet, a rendelet kihirdetésétől – számított egy évig kötelező.

A népszavazási kérdést ezért egyrészt a képviselő-testület felé kell egyértelműen, azaz döntésre közvetlenül alkalmas módon megfogalmazni, másrészt az egyértelműség követelményének a választópolgárok tekintetében is fenn kell állnia.

A hitelesítési eljárás keretében a népszavazási eljárás céljához kötötten vizsgált, a népszavazási egyértelműség feltételeinek megfelelő kezdeményezés lehet csak népszavazásra bocsátható és a képviselő-testületi döntéshozatalra alkalmas. Az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdés a népszavazás legmeghatározóbb eleme és a kezdeményezés benyújtóját, a szervezőt felelősség terheli abban, hogy milyen kérdésben kíván népszavazást kezdeményezni.

A helyi népszavazás kezdeményezésében megfogalmazott kérdés összetett, részletesen meghatározza az ingyenesen használható szabadstrand elhelyezkedését, valamint annak hosszúságát. A kérdés a választópolgárok számára generálisan nem okoz kérdés-egyértelműségi problémát, összetettsége ellenére a kérdés érthető, világos, arra egyértelműen lehet válaszolni.

A Helyi Választási Bizottság fenti rendelkezés egyidejűleg történő figyelembe vételével megállapította, hogy a benyújtott kérdés alapján tartott népszavazási eredmény után a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.

A helyi népszavazásra benyújtott kérdés vonatkozásában azonos tartalmú kérdés benyújtására korábban nem került sor.

A Helyi Választási Bizottság megállapította, hogy a Helyi Választási Iroda a jogszabályi előírások szerinti ellenőrzési és közzétételi kötelezettségeit teljesítette, a kérdés hitelesítésére vonatkozó döntésnek jogszabályi akadálya nincsen.

Figyelemmel ugyanakkor arra, hogy az önkormányzat képviselő-testületének kizárólag a törvény és magasabb szintű jogszabályok keretei között van rendeletalkotási jogköre, és a helyi népszavazásra benyújtott kérdés a Helyi Választási Bizottság megítélése szerint az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdésébe és az Nsztv. 32.§ (1) bekezdésébe ütközik, a HVB a kérdés hitelesítését elutasítja.

Az Nsztv. 42. §-a alapján a helyi választási bizottság a kérdés hitelesítésével kapcsolatos határozatát nyolc napon belül az önkormányzat hivatalos lapjában vagy a helyben szokásos módon közzéteszi.

Fentiek alapján a HVB elrendeli határozatának közzétételét Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 23/2014. (X. 22.) önkormányzati rendelet 40.§ a.) és c.) pontjaiban megjelölt módokon - Keszthely város hivatalos honlapján, valamint a Keszthelyi Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján.

A helyi választási bizottságnak a kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni felülvizsgálati kérelmet - a törvénytörvényhez címezve - úgy kell benyújtani, hogy az a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül megérkezzen a helyi választási bizottsághoz. Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

A helyi választási bizottság a felülvizsgálati kérelmet a beérkezését követő öt napon belül megküldi a törvénytörvényhez. Ha a felülvizsgálati kérelmet közvetlenül a törvénytörvényhez nyújtották be, arról a törvénytörvényhez haladéktalanul tájékoztatja a helyi választási bizottságot.

A törvénytörvény a felülvizsgálati kérelmet harminc napon belül bírálja el. A törvénytörvény a helyi választási bizottság határozatát helybenhagyja, vagy azt megváltoztatja; döntése ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

A határozat Magyarország Alaptörvényének 32. cikk (3) bekezdésében, a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezéséről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény 32.§, 35.§-42.§ rendelkezéseiben foglaltakon, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás ugyanezen törvény 57.§-ában és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 223-225. §-ában rögzítetteken alapul.

Dr. Gyarmati Balázs
Helyi Választási Bizottság elnöke